



Jaarplan Energiecoöperatie Wijdemeren 2022

Kortenhoef, januari 2021

ECWijdemeren
Energiecoöperatie Wijdemeren
Koninginneweg 98 1241CX Kortenhoef
Info@ECWijdemeren.nl
ECWijdemeren.nl

Inhoud

- Algemene doelstelling en organisatie Energiecoöperatie Wijdmeren
- Werken met lokale betrokkenheid en deskundigheid vanuit de gemeentelijke opgave
- Organiseren vanuit de dorpen, een gebiedsgerichte aanpak
- Klimaatbewustzijn
 - Bewustzijn opbouwen
 - Informeren van bewoners
 - Bereikbaarheid
 - Energie-educatie Kompas op Groen
 - Duurzame Dorpen in Actie 2022
- Energiebesparing
 - De energiecoachteams per dorp
 - Scholing en bijscholing energiecoaches (regionaal krachten bundelen)
 - Collectieve inkoopacties (regionaal krachten bundelen)
 - Energiearmoede
- Energieopwekking
 - Gebiedsregisseurs
 - Projecten energieopwekking
 - 20% energie-inkoop gemeente
 - Lokale 100% groene energie
- Buurtwarmte
 - Vier verkenningsbuurten
 - Onderzoek aquathermie als warmtebron
 - Lopende initiatieven
 - De hybride warmtepomp als tussenstap
- Regionale, provinciale en landelijke samenwerking
- Begroting

Gegevens

Energiecoöperatie Wijdmeren
Koninginneweg 98 1241CX Kortenhoef
Info@ECWijdmeren.nl
ECWijdmeren.nl

Bank NL67 TRIO 0338 8629 00
KvK 71045228
BTWnummer NL858558543B01

Algemene doelstelling en organisatie Energiecoöperatie Wijdemeren

De energiecoöperatie Wijdemeren (ECWijdemeren) is opgericht door, voor en met bewoners, werkt via een diversiteit aan activiteiten, werkwijzen, campagnes en projecten aan de energietransitie en gaat daarbij uit van vier pijlers: klimaatbewustzijn, energiebesparing, energieopwekking en Buurtwarmte.



De energiecoöperatie is een professionele maatschappelijke organisatie die zich sterk maakt met vrijwillige en betaalde lokale deskundigheid en verantwoordelijkheid neemt voor het betrekken van bewoners bij de energietransitie. De energiecoöperatie werkt vanuit de dorpskernen, wijken en straten om de energietransitie in Wijdemeren zo toegankelijk mogelijk te maken en zowel individueel als collectief praktijk te maken van de energietransitie. De energietransitie vraagt inzet van iedereen die woont en werkt in de dorpen en wijken van Wijdemeren. De energiecoöperatie ziet de energietransitie als een gezamenlijke opgave en brengt bewoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en gemeente bij elkaar via concrete acties, projecten en gesprekken.

Werken met lokale betrokkenheid en deskundigheid vanuit de gemeentelijke opgave

De energiecoöperatie werkt intensief samen met de gemeente, die zorgdraagt voor de duurzaamheidsagenda Wijdemeren en verantwoordelijk is voor de opgave van de energietransitie. Samen met de gemeente maar wel vanuit een onafhankelijke positie, werkt de energiecoöperatie eraan om vraagstukken en opdrachten op het gebied van energietransitie op te pakken, uit te werken en uit te voeren met lokale betrokkenheid en deskundigheid. De energiecoöperatie bouwt aan een pool van lokale deskundigen die daarvoor ingezet kunnen worden. Deze pool bestaat uit een combinatie van vrijwillige en in te huren lokale deskundigheid. Zelfstandige ondernemers (ZZP) die graag maatschappelijk bijdragen. Gepensioneerden met veel kennis en ervaring. Mensen met werk bij diverse bedrijven in de energiesector die hun kennis graag vrijwillig lokaal willen delen. Jonge mensen die uit goede banen stappen om invulling te geven aan hun maatschappelijke betrokkenheid of om dichterbij de zin van het leven te staan. Het is indrukwekkend wat er aan kennis en ervaring lokaal beschikbaar is. De coöperatie functioneert als schakel en biedt een platform en infrastructuur om vragen, opdrachten, initiatieven, beschikbaarheid en kennis bij elkaar te brengen en verder te helpen. Voorwaarde voor iedereen die betaald werk doet via de energiecoöperatie is een maatschappelijke basis met een vrijwillige inzet van minimaal 2-4 uur per week.

Organiseren vanuit de dorpen, een gebiedsgerichte aanpak

Een bewonersorganisatie vertrekt vanzelfsprekend vanuit de eigen leefomgeving van de bewoners: het eigen huis, de straat, de buurt, het dorp en de gemeente en sluit met de opbouw van de organisatie hierbij aan. De eerste jaren lag de focus vooral op het bewust worden van energiegebruik, het individueel helpen van bewoners met het verduurzamen van hun huis, particuliere en collectieve opwekking, via straatgesprekken uitwisselen en investeren in gezamenlijk aandacht en bewoners informeren over de energietransitie.

Daarnaast komt nu de gebiedsgerichte aanpak steeds meer centraal te staan. Dit krijgt onder andere gestalte via de energiecoachteams per dorp, het grote dakenplan met gebiedsregisseurs per dorp en bedrijventerrein en tenslotte de vier verkenningsbuurten die de gemeente heeft aangewezen in de transitievisie warmte.

Vier pijlers	Per dorp/centraal	Projecten	Regio	Initiatieven
Klimaat bewustzijn	Centrale organisatie Bureauteam (planning, communicatie en administratie) en algemeen coördinator	Kompas op Groen Duurzame Dorpen in actie 2022	Energie Verbonden RET en Boeg EDB Energie Samen NH Energie Samen landelijk	
Energie besparing	Team energiecoaches Vier dorpsteams energiecoaches en coördinator	Kleine bespaarmaatregelen Energiearmoede	Campagneleider collectieve inkoop Rregionale scholing EC	Gelijkstroom Deelauto's
Energie opwekking	Team opwekking Drie gebiedsregisseurs en coördinator	Projectleiders energieopwekking Projectleiders participatie coöperatieve opwekking Projectleider coöperatieve energielevering	Regionaal overleg Liander	
Buurt warmte	Team buurtwarmte Vier buurtverkenneren en coördinator	Projectleiders Onderzoek aquathermie De hybride warmtepomp als tussenstap Lopende buurtinitiatieven	Maandelijkse provinciale bijeenkomst buurtwarmteprojecten	Wijkbron

Klimaatbewustzijn

Bewustzijn opbouwen

In wezen is de belangrijkste uitdaging van de energiecoöperatie het leggen van bewonersrelaties en bewoners meenemen in de energietransitie. Bewoners bewustmaken van de gevolgen van klimaatverandering, de mogelijke maatregelen voor de eigen omgeving en de vanzelfsprekendheid om daar lokaal met elkaar in te investeren en verantwoordelijkheid voor te nemen.

Informeren van bewoners

Basis voor informatie zijn de website ECWijdmeren, de websites per dorp voor de buurtverkenningen en de websites voor speciale projecten zoals energieopwekking op grote daken. Via een nieuwsbrief worden alle contacten en leden geïnformeerd over de energietransitie en de activiteiten van de energiecoöperatie. Via het Weekblad Wijdmeren, de Nieuwsster, de Facebookpagina van de energiecoöperatie, de Facebookpagina's per dorp en de Gooi- en Eemlander maken we dit ook zichtbaar voor alle bewoners.

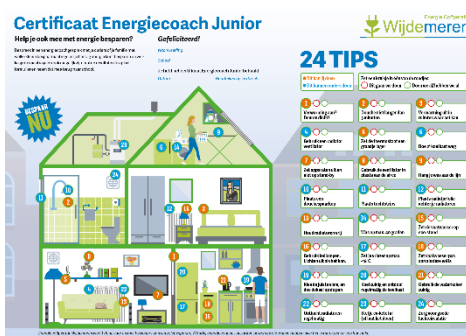
Ook benutten we de diverse markten in de dorpen om bewoners te informeren. Daarnaast organiseren we thema-avonden over actuele onderwerpen van de energietransitie. Samen met de gemeente zorgen we voor persberichten over de speciale acties die we organiseren of nieuwe projecten die we uitvoeren. We hebben een YouTubekanaal ECWijdmeren met korte video's die we regelmatig ook communiceren via sociale media.

Bereikbaarheid

De energiecoöperatie is dagelijks bereikbaar via telefoon, email en website. Daarnaast streven we naar wekelijkse energietafels per dorp, waarvoor we deels gebruik maken van horecagelegenheden.

Energie-educatie

De energie-educatie Kompas op Groen is een initiatief van de samenwerkende energiecoöperaties in het Gooi en ontwikkeld samen met energiecoaches, ontwerpers en omgevingseducatie. Najaar 2021 zijn we in Wijdmeren gestart in Ankeveen en Nederhorst den Berg. In 2022 volgen Kortenhoef en Loosdrecht. De tentoonstellingslessen en de juniorenergiecoach opdrachten worden gegeven door de energiecoaches. De creatieve les voor het dorp van de toekomst wordt gegeven door twee kunstdocenten. Bijgaand de link naar twee video's van het Dorp van de Toekomst met werkstukken van de kinderen uit Nederhorst den Berg (<https://www.youtube.com/watch?v=aUuELjvQg5g&t=4s>) en Kortenhoef (<https://www.youtube.com/watch?v=iVh391ZEKus&t=2s>).



Duurzame Dorpen in Actie 2022

In 2022 organiseren we weer Duurzame Dorpen in Actie met een initiatieventafel en een duurzame huizenroute. We nodigen bewoners uit om met nieuwe initiatieven te komen die bijdragen aan de energietransitie. We organiseren een initiatieventafel waar de initiatieven samen met anderen worden verdiept en verder geholpen. Daarnaast nodigen we bewoners met een duurzame woning uit om tijdens de duurzame huizenroute hun huis open te stellen voor bezoekers en te vertellen over de manier waarop zij de verduurzaming hebben aangepakt.

Energiebesparing

De energiecoachteams per dorp

De energiecoachteams hebben inmiddels een breed pakket van activiteiten. Naast de energiecoachgesprekken met Hoomdossier, de warmtescans en de wekelijkse energietafel zorgen de energiecoaches voor de straatgesprekken, de campagnes voor de collectieve inkoopacties, de acties kleine bespaarmaatregelen en de energie-educatie Kompas op Groen op de basisscholen. Dit pakket van activiteiten wordt in 2022 voortgezet en waar nodig uitgebreid.

- **Wekelijkse energietafels**
Wekelijkse informatiepunten in de dorpskernen waar bewoners informatie kunnen krijgen, vragen kunnen stellen en in gesprek kunnen gaan over de energietransitie.
- **Energiecoachgesprekken**
Gesprekken van energiecoaches bij bewoners thuis over de mogelijkheden van energiebesparende maatregelen aan de woning. Energiecoaches zijn betrokken bewoners, ervaringsdeskundigen of vrijwillige professionals, die via de energiecoöperatie zijn opgeleid om bewoners te ondersteunen bij het verduurzamen van hun huis.
- **Hoomdossier: de energiecoaches gaan in gesprek met bewoners aan de hand van een digitaal energiebesparingsplan dat is ontwikkeld door Hoom.** Hoom is inmiddels onderdeel van Energie Samen, onze landelijke Koepel. Zowel de bewoner als de energiecoach heeft toegang tot dit dossier. Bewoners kunnen samen met de energiecoach op een systematische wijze de energiestaat van de woning vastleggen, een plan voor verduurzaming ontwikkelen en wensen en plannen bijhouden.
- **Quickwarmtescans**
Een groot deel van de energiecoaches zijn naast het doen van energiecoachgesprekken speciaal getraind in het doen van quickwarmtescans met warmtecamera's om energielekken in de woningen op te sporen. Warmtescans worden aangeboden vanaf november tot begin maart.
- **Straatgesprekken**
De hele straat wordt uitgenodigd om samen in gesprek te gaan over de mogelijkheden voor energiebesparing en energieopwekking in de straat. Huizen worden vergeleken, aanpakken uitgewisseld en collectieve inkoopacties voorbereid. Zo mogelijk wordt ook de inzet van een buurtbatterij of een warmteoplossing onderzocht. Informatie en verslag worden steeds huis

aan huis verspreid om zoveel mogelijk mensen te blijven stimuleren om mee te doen aan de straatgesprekken.

- **Kleine bespaarmaatregelen**

De aandacht voor energiegebruik en het stimuleren van kleine bespaarmaatregelen. Zo nodig ondersteund met een energiekusser.

- **Collectieve inkoopacties voor isolatie, zonnepanelen en groene daken**

Wordt jaarlijks opgezet vanuit Energie Verbonden (samenwerkingsverband van energiecoöperaties) en via lokale campagnes uitgevoerd.

Scholing en bijscholing energiecoaches (regionaal krachten bundelen)

Rond de scholing en bijscholing energiecoaches hebben we krachten gebundeld en een regionaal scholingsprogramma ontwikkeld. Allereerst de basistraining voor nieuwe energiecoaches die overigens ook een goede basis is voor andere medewerkers van de coöperatie. De basistraining bestaat uit vijf dagdelen: introductie, bouwkundig, installatietechnisch, gesprekstechniek en praktijkcasus. Onze ambitie is om in 2022 nog 7 nieuwe energiecoaches aan te trekken. Daarnaast de bijscholing voor onder andere warmtescans, Hoomdossier, warmtepompen, financiering, subsidies en monumenten. De bijscholing sluit zoveel mogelijk aan de actualiteit. Belangrijke thema's voor Wijdemeren zijn dit jaar de landelijke isolatiestandaard en de hybride warmtepomp als tussenstap. Daaraan zal ook tijdens de lokale intervisie voor energiecoaches aandacht worden besteed.

De collectieve inkoopacties (regionaal krachten bundelen)

Komend jaar doen we alle drie de collectieve inkoopacties, te weten isolatie, zonnepanelen en groene daken, samen met de andere energiecoöperaties in de regio. Lokaal betekent dit een actieve campagne in het voorjaar en het najaar en daarnaast via de energiecoaches.

Energiearmoede

Aansluitend bij het 1000-huurders project van afgelopen jaar, kijken we samen met de woningcorporaties en gemeenten naar een vervolgproject. Daarbij zal de focus liggen op energiearmoede. Wijdemeren heeft 4,2-6% energiearmoede. Nadere uitwerking volgt in februari.

Energieopwekking

Gebiedsregisseurs

Afgelopen jaar is de energiecoöperatie gestart met het Grote Dakenplan. Ambitie is dat alle dakeigenaren met daken boven 250 m² hun daken beleggen met zonnepanelen zowel voor eigen gebruik als voor coöperatieve projecten of buurtprojecten. Gefinancierd door de gemeente leggen we contacten met deze dakeigenaren en bieden we een gratis dakscan en projectverkenning.

Voor 2022 gaan we nog meer gebiedsgericht werken aan de energieopwekking. Inmiddels zijn er drie gebiedsregisseurs aangetrokken en een coördinator energieopwekking. Een gebiedsregisseur voor Nederhorst den Berg, een gebiedsregisseur voor Loosdrecht en een gebiedsregisseur voor Kortenhoef, Ankeveen en 's-Graveland. De gebiedsregisseurs richten zich op de totale energieopwekking van de dorpen en de bedrijventerreinen. Naast de gratis dakscans en projectverkenningen monitoren gebiedsregisseurs de voortgang in energieopwekking door dakeigenaren. Zij werken aan de betrokkenheid van dakeigenaren via netwerkbijeenkomsten en voorbeelden. Ambitie is om een beweging op gang te brengen waarbij het gewoon wordt dat dakeigenaren hun daken beleggen met zonnepanelen.

Projecten energieopwekking

Voor de uitvoering van projecten voor energieopwekking hebben we een adviseur en projectleiders. We onderscheiden SCEprojecten voor coöperatieve energieopwekking, SDE projecten voor de dakeigenaar zelf en eventueel voor de coöperatie (bv voor dekking energie-inkoop gemeente). We kijken ook naar energieopwekking met energieopslag en/of eventueel kleine windmolens of windturbines.

20% energie-inkoop gemeente

We hebben met de samenwerkende energiecoöperaties via Energie Verbonden afspraken gemaakt over de energie-inkoop van gemeenten. 20% van de energie-inkoop van de gemeente gaat via de energiecoöperatie. De energiecoöperatie regelt deze energie-inkoop via om|nieuwe energie (coöperatieve energieleverancier) waar we als energiecoöperatie lid van zijn. De energiecoöperatie zorgt voor de dekking van deze energie-inkoop via grote daken. Ambitie is om er de komende twee jaar naar toe te werken dat straks de totale energie-inkoop van de gemeente via de energiecoöperatie gaat en lokale dekking wordt gerealiseerd.

Lokale 100% groene energie

Als energiecoöperatie zijn we lid van de coöperatie om|nieuwe energie, een coöperatieve energieleverancier zonder winstogmerk. Wij leveren onze energie van de coöperatieve energieopwekking aan om|nieuwe energie en nodigen bewoners uit om samen te investeren in 100% lokale groene energie. Kunnen we toe naar lokaal eigenaarschap van onze energieleverantie? Een belangrijk speerpunt voor 2022 om dit nader te onderzoeken.

Buurtwarmte

Vier verkenningsbuurten

In de transitievisie warmte van de gemeente Wijdemeren (najaar 2021) zijn vier verkenningsbuurten benoemd, te weten: Blijkpolder Nederhorst den Berg, Ankeveen Kern, Kortenhoef Noord, Nieuw-Loosdrecht Noord.

In deze buurten is een overgang naar een duurzaam alternatief voor aardgas kansrijk. Dit gaan we in de komende jaren verder verkennen. De energietoepassing Wijdemeren gaat daarom werken met vier buurtverkenner die komend jaar minimaal één dag in de week, samen met bewoners, de nieuwe warmtemogelijkheden voor de buurt gaan onderzoeken. Deze verkenningsbuurten sluiten grotendeels aan bij de initiatieven die al lopen, dus die basis nemen we vast mee.

Vanuit de energietoepassing gaan we komend jaar werken met vier buurtverkenner. Buurtverkenner leggen contacten met en tussen bewoners, mobiliseren betrokkenheid en kennis en organiseren buurtavonden over de warmteoplossingen en de wensen van de buurt. De buurtverkenner werken samen met een buurtgroep van bewoners, nauw samen met de gemeente, de andere teams van de energietoepassing en andere betrokken organisaties zoals bijvoorbeeld netbeheerder Liander en Waternet.

Onderzoek aquathermie als warmtebron

Wijdemeren heeft veel kansen voor het gebruiken van aquathermie als warmtebron. We onderscheiden aquathermie van oppervlaktewater, zoals de Spiegelpas, de Loosdrechtse plassen en de 's-Gravelandsevaart, aquathermie van afvalwater, zoals de rioolwaterzuivering in de Horstermeer en aquathermie van drinkwater, zoals het drinkwaterveld langs de Rading in Loosdrecht. We onderzoeken samen met gemeente, Waternet, Vitens en Natuurmonumenten de mogelijkheden om aquathermie te benutten als warmtebron.

Lopende initiatieven

Verschillende initiatieven zijn de afgelopen jaren gestart:

- Ankeveen Aardgasvrij met Aquathermie
- Warmtewerkgroep Kortenhoef (Noord)
- Buurtenergieprogramma Bomenbuurt Loosdrecht

Deze initiatieven worden opgenomen in de verkenningsbuurten en nader uitgewerkt.

Voor Ankeveen lopen nog twee subsidieaanvragen:

- Nieuwe Warmte Nu. Een consortium van partijen heeft een groep van projecten ingediend voor financiering vanuit het groeifonds. TEA warmtenet Ankeveen is daarvoor ook ingediend. Besluiten daarover worden dit voorjaar verwacht.
- Programma Aardgasvrije Wijken. Voor Ankeveen Aardgasvrij met Aquathermie is een subsidie aangevraagd in het kader van het Programma Aardgasvrije Wijken (PAW). Informatie daarover wordt begin maart verwacht.

De hybride warmtepomp als tussenstap

De hybride warmtepomp als tussenstap is een belangrijk speerpunt voor het jaarplan 2022. We werken aan een aantal stappen:

1. Onderzoek naar de hybride warmtepomp als tussenstap
2. Scholing energiecoaches
3. Thema-avond bewoners
4. Collectieve inkoopactie voor hybride warmtepompen met selectie bedrijven
5. Samenwerking met bedrijven
6. De rol van energiecoach en van de professionele adviseur

Regionale, provinciale en landelijke samenwerking

De Energiecoöperatie Wijdemeren werkt samen met de andere energiecoöperaties in de regio, die via Energie Verbonden krachten bundelen in ontwikkeling, deskundigheid en aanbod, en elkaar helpen om zich professioneel te ontwikkelen als maatschappelijke organisaties. Zo worden vraagstukken van coöperatief organiseren en bijvoorbeeld opwekkingsprojecten regionaal uitgewisseld en geleerd. De scholing van alle energiecoaches wordt regionaal georganiseerd en ook de collectieve inkoopacties voor isolatie en zonnepanelen worden regionaal opgezet. Uiteraard worden de campagnes voor het informeren en werven van bewoners voor collectieve inkoopacties lokaal uitgevoerd.

De energiecoöperaties nemen via Energie Verbonden deel aan het Regionaal Energietransitieteam (RET en BOEG), zijn partner in de regionale energiestrategie (RES) en het regionale energiedienstenbedrijf (EDB).

Naast regionale samenwerking is er ook provinciale en landelijke samenwerking met Energie Samen, onze coöperatieve koepel.

Begroting 2022

Inkomsten		
Basisbudget gemeente	€	35.000
Provinciale subsidie	€	20.000
Gemeente: grote dakenplan 2022	€	28.100
Lidmaatschapsgeld	€	6.000
Opbrengst zonneprojecten Fuik en Scouting	€	6.500
OM-nieuwe energie margevergoeding	€	1.500
RREW	€	150.000
RREW-Kompas op Groen	€	50.000
Warmtescans	€	2.500
Onderzoek aquathermie	€	45.000
Energiearmoede		PM
Nieuwe RREW 2022-2023???		PM
Totaal		€ 344.600

Uitgaven		
Basisorganisatie		
Algemene coördinatie en initiëren projecten	€	10.000
Communicatiemateriaal (folders, vlaggen, banners, flyeren, advertenties, video ed.)	€	5.000
Planning en administratie	€	10.000
Financiële administratie	€	3.000
Licenties Econobis (CRM) en Hoomdossier	€	2.500
Website/automatisering/webformulieren	€	2.000
Contributies (Landelijk en provinciaal Energie Samen)	€	600
Huisvesting en huur locaties	€	1.500
Kantoorkosten	€	500
Accountant		PM
Totaal		€ 35.100
Energiebewustzijn		
Kompas op Groen	€	50.000
Duurzame Dorpen in actie 2022	€	10.000
Totaal		€ 60.000
Energiebesparing		
Coördinator energiecoaches en collectieve inkoop	€	10.000
Teams energiecoaches (vier)	€	12.000
Scholing energiecoaches	€	6.000
Kleine bespaarmaatregelen	€	50.000
Energiearmoede		PM
RREW-nieuw??		PM
Totaal		€ 78.000
Energieopwekking		
Coördinator	€	10.000
Gebiedsregisseurs (drie)	€	30.000
Projecten (twee)	€	10.000
Participatieprojecten (twee)	€	10.000
Beheer PCRprojecten	€	6.500
Project coöperatieve energielevering	€	10.000
Nieuwe projecten		PM
Totaal		€ 76.500
Buurtwarmte		
Buurtverkenners per dorp (vier)	€	40.000
De hybride warmtepomp als tussenstap	€	10.000
Onderzoek aquathermie	€	45.000
Totaal		€ 95.000
Totaal	€	344.600
	€	344.600